

оня частъ отъ народа, на която краката обувахъ царвули въ ущърбъ на историческата истина. Напраздно. Револуционний духъ, тоя огненъ серафимъ, засѣгнахъ съ крилото си и царвудани, и университетанти, и гугли и фесове, и калимявки и капеди. Както въ всичкитѣ прогресивни борби на България, науката и кръста, сирѣчь духътъ, стоеше на първи редъ. Мартирологътъ на новитѣ български мъченици явно доказва това. Истина, че главний контингентъ, и напрѣдъ и сега, даде масата народна, но тя даде онова, което бѣше въ силата ѣ: числото. Трѣбваше интелигенцията да му даде смисълъ и душа... Пречее, въодушевлението, растѣше и заливаше всичко. Всѣки день то земаше нови размѣри и нова сила, и заедно съ него — приготовленията: старо и младо бѣше се заловило за работа. Селянетѣ недообравахъ пивитѣ, за да дѣхатъ крушуми, и гражданетѣ зарѣзвахъ търговията. Тайни пощи сповѣхъ денонощно между разнитѣ комитети и централний въ Панагюрище, както тайнитѣ полиции слѣдѣхъ явнитѣ; младежитѣ излазяхъ на военно обучение съ пушки, подъ команда на сोगници и десетници; женитѣ тъчахъ навуца, плетѣхъ върви за тѣхъ и овивахъ фишени, а бабитѣ мѣсѣхъ и печеха сухари; чизмаритѣ работѣхъ само чанти, царвули, паласки и други бунтовнически потрѣби; самитѣ селеки векили, бирницитѣ, кметоветѣ и другитѣ официозни лица зимахъ рѣвносно участие въ приготовленияето. Въ всѣко село растѣше складътъ отъ оржжия, крушуми и баруть — барутья го доставяхъ самитѣ турци; черѣшовитѣ дѣпери провъртеи, одѣлани, стѣгнахти съ желѣзни обржчи, образувахъ артиллерията! А коприненитѣ знамена съ сърмени левове, които ревъхъ, фантастическитѣ хъшовски прѣмѣни, свещеническитѣ лъскави одѣжди, и кръстоветѣ, и хоржгвитѣ, съставлявахъ декорътъ на наступающата борба. Влиянието на това общо опиянение се отрази и на самитѣ игри на дѣцата. Тѣ замѣнихъ чилика, топката, пикото, пумпала съ игра на талимъ, срѣдъ улицитѣ, като си правѣхъ пушки